

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 7C/149/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6713212683
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana ŠtubniakováKochanová
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2016:6713212683.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen v konaní pred samosudkyňou JUDr. Zuzanou Štubniakovou Kochanovou, v právnej veci navrhovateľky F. Q. (V. Z.), K.. XX.XX.XXXX, O. V. XX, štátnej občianky SR, zast. JUDr. Erikou Mochnackou, advokátkou, Advokátska kancelária so sídlom T. G. Masaryka 14/A, 984 01 Lučenec proti odporcovi Rapid life životná poisťovňa, a.s., so sídlom Garbiarska 2, 040 71 Košice, IČO : 31 690 904, za účasti vedľajšieho účastníka na strane navrhovateľky Zdrúženie na ochranu finančného spotrebiteľa OFS, so sídlom Petzwalova 12, 949 12 Nitra, IČO : 42 205 735, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, takto

rozhodol:

Súd o d k l a d á vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice, Alžbetina 41, Košice, sp.zn. 3C/1450/2012 zo dňa 19.01.2012 do právoplatného skončenia konania vedeného Okresným súdom Zvolen pod sp.zn. 7C/149/2013.

Súd z r u š u j e rozsudok Arbitrážneho súdu Košice so sídlom Alžbetina 41, Košice, sp.zn. 3C/1450/2012 zo dňa 19.01.2012.

Odporca je p o v i n n ý nahradiť navrhovateľke trovy konania, ktoré pozostávajú z trov právneho zastúpenia vo výške 559,78 Eur na účet právnej zástupkyne navrhovateľky č.ú. XXXXXXXXXXX/XXXX, H. : W., B. : XXXX, vedený vo VÚB, a.s., pobočka Lučenec, do 3 (troch) dní od právoplatnosti rozsudku.

Vedľajšiemu účastníkovi na strane navrhovateľky súd náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľka sa návrhom zo dňa 29.07.2013 doručeného súdu dňa 30.07.2013 domáhala zrušenia rozsudku Arbitrážneho súdu Košice, so sídlom Alžbetina 41, Košice, sp. zn. 3C/1450/2012 zo dňa 19.01.2012 a náhrady trov konania. Zároveň sa domáhala, aby súd odložil vykonateľnosť predmetného rozhodcovského rozsudku do rozhodnutia vo veci samej. Návrh odôvodnila tým, že dňa 30.01.2008 uzatvorila navrhovateľka ako poistník a zároveň poistený poistnú zmluvu s odporcom ako poistiteľom. V zmluvnom vzťahu vystupovala ako spotrebiteľ v súlade s § 52 ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka je táto zmluva spotrebiteľskou. Zo strany odporcu bolo navrhovateľke doručené oznámenie zo dňa 19.03.2008 o ukončení zmluvného poistného vzťahu ku dňu 22.03.2008. Rozhodcovským rozsudkom sp. zn. 3C/1450/2012 zo dňa 19.01.2012 bola odporkyni uložená povinnosť, aby do piatich dní od doručenia rozhodcovského rozsudku zaplatila navrhovateľovi peňažnú sumu vo výške 49,13 Eur a trovy rozhodcovského konania vo výške 276,-Eur na účet žalobcu, alebo aby v tej istej lehote podala odpor na súde, ktorý tento rozhodcovský rozsudok vydal. Odporca navrhovateľku dovedy žiadnym spôsobom o existencii pohľadávky neinformoval. Spolu s rozhodcovským rozsudkom jej bol doručený aj návrh na začatie konania zo dňa 02.01.2012 podaný

odporcom dňa 04.01.2012 na uvedený arbitrážny súd a taktiež upovedomenie o začatí konania pred rozhodcovským súdom zo dňa 09.01.2012. Odporca uviedol, že právomoc rozhodcovského súdu zakladá rozhodcovská doložka uvedená v časti XV. všeobecných poisťných podmienok, v zmysle ktorých určil odporca na prejednanie všetkých sporov rozhodcovský súd. V odôvodnení rozhodcovského rozsudku sa k tomuto uvádza: Z osobitných dojednaní vyplýva, že rozhodcovská doložka bola krytá samostatným podpisom odporcu s tým, že tento ju nebol povinný v rámci poisťnej zmluvy ako celku podpísať. Odporca mal možnosť zmluvnú podmienku neprijat' bez toho, aby to ovplyvnilo zvyšok poisťného vzťahu, mal teda faktickú možnosť úpravu časti XV. poisťných podmienok úplne vylúčiť. Podanie tejto žaloby odôvodňuje navrhovateľka § 40 ods. 1 písm. j/ zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v platnom znení, podľa ktorého účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanom na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku, len ak pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné prepisy na ochranu práv spotrebiteľa. Podľa § 41 ods. 1 uvedeného zákona, žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku možno podať v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku účastníkovi rozhodcovského konania, ktorý podáva žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Navrhovateľka napadnutý rozhodcovský rozsudok prevzala dňa 10.07.2013. Navrhovateľka namieta, že rozhodcovská doložka je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a ako taká je neplatná, čím došlo k porušeniu jej práv ako spotrebiteľky, pretože k vydaniu rozhodcovského rozsudku nemalo dôjsť, nakoľko právomoc rozhodcovského súdu nebola daná. Podľa § 53 ods. 4 pís. r/ Občianskeho zákonníka, za neprijateľné zmluvné podmienky sa považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. To neplatí, ak je doložka dojednaná individuálne, čomu tak v tomto prípade nebolo, nakoľko rozhodcovská doložka tvorí súčasť poisťnej zmluvy. to platí aj napriek tomu, že rozhodcovská doložka tvorí aj poslednú časť všeobecných poisťných podmienok. Najvyšší súd v uznesení zo dňa 21.03.2012 sp. zn. 6Cdo 1/2012 uvádza, že rozhodcovská zmluva (či už uzavretá vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky) nebola vôbec uzavretá alebo bola uzavretá neplatne... z dôvodu, že nebola dojednaná individuálne a že spôsobovala nevyváženosť v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech povinnej. Rozhodcovská doložka bola medzi zmluvnými stranami dohodnutá už podpisom zmluvy, keďže sa v nej výslovne uvádzalo, že jej súčasťou sú ako predtlačeny formulár Všeobecné poisťné podmienky pre životné poistenie, a teda aj rozhodcovská doložka obsiahnutá v XV. časti týchto podmienok. Na tomto fakte nič nemení skutočnosť, že v deň podpisu zmluvy podpísali zmluvné strany (ako pokračovanie predtlačeneho formulára poisťných podmienok) aj osobitné zmluvné dojednania odkazujúce na tú istú rozhodcovskú doložku, teda doložku uvedenú v poisťných podmienkach. Dovolací súd sa stotožňuje s dôvodmi, ktorými súdy v exekučnom konaní odôvodnili nevyváženosť dohodnutej rozhodcovskej doložky. Taktiež Najvyšší súd SR v uznesení zo dňa 13.03.2013 sp. zn. 6Cdo 3/2013 uvádza totožnú argumentáciu. Z rozhodnutia KS v Prešove zo dňa 31.05.2011 č. k. 20CoE/24/2011 vyplýva, že súd neuznal argumenty poisťovne o osobitnom dojednaní rozhodcovskej doložky, práve naopak rozhodol, že spôsob, akým poisťovňa predložila spotrebiteľom zmluvné podmienky, vrátane rozhodcovskej doložky, zakladá nekalú obchodnú prax, ktorou poisťovňa sledovala vylúčenie zmluvných podmienok spod režimu súdnej kontroly neprijateľných zmluvných podmienok. Viaceré súdy už rozhodli, že rozhodcovské doložky v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné pre hrubý rozpor s dobrými mravmi. Zákaz používania tejto rozhodcovskej doložky v spotrebiteľskej zmluve v obdobných prípadoch podľa § 53a ods. 4 Občianskeho zákonníka však odporca nedodržiaval. Taktiež spomenul čl. 3 ods. 1 smernice č. 93/13/EHS, ktorá uvádza, že zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dojednaná, sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach vzniknutých na základe zmluvy ku škode spotrebiteľa.

Odporca sa k návrhu vyjadril podaním zo dňa 17.10.2013 doručeným súdu dňa 19.11.2013, v ktorom uviedol, že napadnutý rozsudok bol vydaný v súlade so zákonom č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, pričom bol vydaný v skrátenom konaní, kde by včasným podaním odporu došlo k jeho automatickému zrušeniu. Podľa § 35 uvedeného zákona, doručený rozhodcovský rozsudok, ktorý už nemožno preskúmať podľa § 37, má pre účastníkov rozhodcovského konania rovnaké účinky, ako právoplatný rozsudok súdu. Podľa § 40 uvedeného zákona, účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku, len ak sú splnené podmienky uvedené v § 40 ods. 1 pís. a/ až j/. Podaná žaloba však na konkrétne dôvody podľa zákona neodkazuje a absentuje tu jednoznačne pravdivé uvedenie skutočností a návrhy dôkazov. Podľa § 41 ods. 1 uvedeného zákona, žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku možno podať v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku účastníkovi rozhodcovského konania, ktorý podáva žalobu. Táto lehota je prekluzívna. Žaloba podľa odporcu neobsahuje úplné

a pravdivé opísanie rozhodujúcich skutočností a jej žalobný návrh je neurčitý. Uviedol, že žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku nie je spotrebiteľským sporom, preto by mala navrhovateľka zaplatiť súdny poplatok z návrhu. Ak vo veci došlo k vydaniu právoplatného a vykonateľného rozhodnutia, spotrebiteľ stráca svoje postavenie spotrebiteľa. Taktiež nie je možné sa stotožniť s právnym názorom navrhovateľky, že rozhodcovské doložky v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné, a to pre hrubý rozpor s dobrými mravmi. Rozhodcovské doložky v spotrebiteľských zmluvách je potrebné posudzovať z hľadiska ich neprijateľnosti prísne individuálne (C-40/08 Asturcom, bod 53). Uznesenie sp. zn. 20CoE, na ktoré navrhovateľka poukazuje, bolo na základe dovolania zrušené a vec vrátená na ďalšie konanie. Rozhodnutie 6 Cdo 1/2012 ako aj 6 Cdo 3/2013, 2 Cdo 5/2012, boli vydané v exekučnej veci, kde neprebehlo riadne dokazovanie, čo odporca aj namietal na Ústavnom súde. Upríamil pozornosť na súdne rozhodnutie Ústavného súdu sp. zn. II ÚS 499/2012 zo dňa 10.07.2013, ktorý v prípade obdobnej rozhodcovskej doložky, aká bola uzatvorená v predmetnej veci, rozhodol o porušení práva odporcu zaručené v čl. 48 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Čo sa týka smernice č. 93/13/EHS, poukázal na to, že smernice nemajú horizontálny priamy účinok medzi jednotlivcami, majú priamy účinok voči občanom na území štátu len v prípade, ak štát ju neimplementoval do svojho právneho poriadku vnútroštátnym právom, smernica zakladá právo občana a jedná sa o vertikálny vzťah občan - štát. Smernica je určená k tomu, aby jej obsah pred jej aplikáciou v horizontálnych vzťahoch prešiel národným parlamentom. Navyše, uvedená smernica sa nemá aplikovať na podmienky v poisťných zmluvách, ak tieto vchádzajú do kalkulácie poisťného (bod 19 odôvodnenia smernice). Taktiež poukázal na nesprávny preklad uvedenej smernice, ktorej právna veta správne znie: „najmä vyžadovať od spotrebiteľa, aby riešil spory výlučne v rozhodcovskom konaní neupraveným právnymi normami“. Pritom rozhodcovské konanie v SR je upravené právnymi normami - zákonom č. 244/2002 Z. z. Vynechanie slovného spojenia - neupraveným právnymi normami - môže mať potom za následok, že akákoľvek rozhodcovská doložka je považovaná za neprijateľnú zmluvnú podmienku, čo je v rozpore so zámerom európskeho práva prenášať rozhodovanie v spotrebiteľských sporoch na mimosúdne prostriedky. Pritom výlučne rozhodcovskými súdmi v prostredí práva SR riešiť spory nemožno, nakoľko je tu žaloba o zrušenie rozsudku, ktorá sa podáva na súd. Čo sa týka individuálnosti dojednania rozhodcovskej doložky, uviedol, že podľa Európskych princípov zmluvného práva, podmienka je individuálne dojednaná, ak bola výslovným predmetom rokovaní medzi stranami, tieto podmienky môžu viesť k zmene alebo vypusteniu podmienky navrhutej druhou stranou. Môže viesť aj k tomu, že podmienka zostane nezmenená. Rozhodcovská doložka nemohla byť súčasťou Všeobecných zmluvných podmienok, nakoľko VPP boli podpísané pred touto doložkou a ako také boli týmto podpisom uzatvorené. Druhý podpis klienta pod VPP bol len potvrdením prevzatia týchto VPP a poisťnej zmluvy. Zmluva nebola uzatvorená priamo odporcom, ale prostredníctvom sprostredkovateľa poistenia podľa zák. č. 340/2005 Z. z., preto obomi podpismi na Listine o potrebách klienta navrhovateľka a tento sprostredkovateľ potvrdili, že došlo k individuálne dojednanej doložke. Navrhovateľka mohla vylúčiť aplikáciu uvedenej rozhodcovskej doložky jednoducho jej nepodpísaním.

Súd vytýčil vo veci termín pojednávania na deň 24.06.2016, na ktorý predvolal právnu zástupkyňu navrhovateľky, právneho zástupcu odporcu JUDr. Martin Timcsák, s.r.o. a vedľajšieho účastníka na strane navrhovateľky. Predvolanie na pojednávanie bolo právnemu zástupcovi odporcu doručené podľa záznamu na doručení dňa 09.06.2016. Dňa 20.06.2016 bolo súdu mailom a dňa 22.06.2016 poštou doručené ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní zo strany odporcu, v ktorom ospravedlnil svoju neprítomnosť na pojednávaní, súhlasil, aby sa konalo v jeho neprítomnosti. V podaní zároveň uviedol, že navrhuje, aby súd, ak na pojednávaní pristúpi k výsluchu žalobcu, zabezpečil jeho účasť aj na najbližšie pojednávanie, ak bude obsahom pojednávania vykonanie iných dôkazov, resp. prednes právneho zástupcu žalobcu smerujúci k podpore úspešnosti v spore, aby súd na najbližšom pojednávaní umožnil žalovanej kontradiktórne realizovať práva žalovanej podľa § 120 ods. 1, § 123 O.s.p. a umožnil žalovanému pred rozhodnutím vo veci samej reagovať na priebeh pojednávania uplatnením jeho procesného oprávnenia podľa § 118 ods. 4 O.s.p. Dňa 24.06.2016 bolo súdu doručené mailové podanie právneho zástupcu odporcu, obsahom ktorého bola výpoveď plnomocenstva udeleného odporcom právnemu zástupcovi zo dňa 04.03.2016.

Podľa § 28 ods. 3 O.s.p. odvolanie plnomocenstva účastníkom alebo jeho výpoveď zástupcom sú voči súdu účinné, len čo mu ich účastník alebo zástupca oznámili; voči iným účastníkom konania sú účinné, len čo im ich oznámil súd.

Podľa § 119 ods. 1 O.s.p. pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov.

Podľa § 119 ods. 2 O.s.p. účastník, ktorý navrhuje odročenie pojednávania, musí súdu oznámiť dôvod na odročenie pojednávania bez zbytočného odkladu, po tom, čo sa o ňom dozvedel alebo odkedy sa o ňom mohol dozvedieť, alebo s prihliadnutím na všetky okolnosti ho mohol predpokladať. Návrh na odročenie pojednávania obsahuje najmä: a) dôvod, pre ktorý sa navrhuje odročenie pojednávania, b) deň, keď sa účastník o dôvode dozvedel, c) ak je to možné, uvedenie elektronickej adresy, telefaxu alebo telefónu, na ktoré súd bezodkladne oznámi, ako návrh posúdil.

Súdu bolo teda až dňa 24.06.2016, t.j. v deň pojednávania doručené mailové podanie právneho zástupcu odporcu, obsahom ktorého bola výpoveď plnomocenstva udeleného odporcom právnemu zástupcovi zo dňa 04.03.2016, teda voči súdu bolo odvolanie plnomocenstva účinné až od 24.06.2016, t.j. v deň pojednávania. Predvolanie na pojednávanie bolo pritom právnemu zástupcovi odporcu doručené podľa záznamu na doručení už dňa 09.06.2016, pričom výpoveď plnomocenstva bola datovaná zo dňa 04.03.2016, t.j. takmer štyri mesiace pred termínom pojednávania. Zároveň bolo súdu dňa 20.06.2016 doručené podanie odporcu, v ktorom súhlasí s vykonaním pojednávania v jeho neprítomnosti, zároveň súd nežiadal v zmysle ust. § 119 O.s.p. o odročenie pojednávania, ani z obsahu jeho podania nie sú zrejmé náležitosti takejto žiadosti podľa § 119 O.s.p. Súd preto vec v záujme hospodárnosti a rýchlosti konania prejednal a vo veci rozhodol v neprítomnosti vedľajšieho účastníka na strane navrhovateľky a v neprítomnosti odporcu podľa § 101 ods.2 O.s.p.

Súd vykonal dokazovanie výsluchmi účastníkov, listinnými dôkazmi, a zistil tento skutkový stav:

Na pojednávaní vo veci dňa 24.06.2016 sa navrhovateľka prostredníctvom právnej zástupkyne vyjadrila, že má za to, že rozhodcovská doložka, tak ako bola dojednaná, táto nebola dojednaná individuálne, zvyhodňovala iba postavenie odporcu v tomto konaní. Navrhovateľka nemala možnosť sa zúčastniť na kreovaní poisťnej zmluvy a mala možnosť len zmluvu so všetkými podmienkami podpísať, alebo ju ako celok odmietnuť. Dokonca nemala ani vedomosť o tom, že súčasťou poisťnej zmluvy je rozhodcovská doložka a aké právne následky takáto rozhodcovská doložka vyvoláva. Domáhala sa rozhodnutia podľa zákona o rozhodcovskom konaní § 40 ods. 1 písm. c/ pre neplatnosť rozhodcovskej doložky a § 40 ods. 1 písm. j/, kedy boli porušené práva navrhovateľky, ako spotrebiteľky. Samotnú rozhodcovskú doložku je potrebné považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku, keďže samotné rozhodcovské konanie bolo dojednané ako výlučný prostriedok na riešenie sporov. Bola tu teda nerovnosť v právnom postavení navrhovateľky ako spotrebiteľky. Ďalej uviedla, že má za to, že meritórne rozhodnutie súdu v tejto veci je dôležité a trvá na tom, aby súd konal v zmysle § 372 O.s.p., len tak nadobudne navrhovateľka istotu v konaní, že odporca nepodá návrh na exekučné konanie v danej veci. Tiež uviedla, že samotná poisťná zmluva bola uzatvorená 30.01.2008 a výpoveď bola daná k 22.03.2009. Táto zmluva bola vypovedaná z dôvodu finančných problémov na strane navrhovateľky a zo strany odporcu jej bol vypočítaný nedoplatok vo výške 280,- Sk, ktorý aj uhradila, teda nie je zrejmé, čo tvorí sumu 49,13 Eur, ktorá boli uplatnené v rozhodcovskom konaní. Odporca tiež pred podaním návrhu na rozhodcovský súd nekontaktoval navrhovateľku a teda ani nemala vedomosť o tom, že by mala nejaké podližnosti voči odporcovi.

Navrhovateľka na pojednávaní uviedla, že dňa 30.01.2008 uzatvorila poisťnú zmluvu s odporcom. Bola oboznámená so všeobecnými finančnými podmienkami odporcu. Zmluvu uzatvárala doma. Prišiel za ňou finančný poradca, ktorý konal v mene odporcu. Predtým ako uzatvorila samotnú poisťnú zmluvu ju oslovila pani ohľadne tejto poisťnej zmluvy a súhlasila s osobným stretnutím. Potom sa stretli u navrhovateľky doma, sprostredkovateľka jej povedala všeobecné finančné podmienky ohľadne tejto zmluvy a koľko bude uhrádzať poisťné mesačne. Navrhovateľka uviedla, že o samotnej rozhodcovskej doložke pri tomto stretnutí nebola informovaná, ani o tom, že vôbec takáto doložka je dojednaná, ani o tom, aké následky dojednanie rozhodcovskej doložky pre ňu bude prípadne mať v budúcnosti. Uviedla, že ešte v ten deň keď došlo k osobnému stretnutiu so sprostredkovateľkou tohto poistenia zmluvu podpísala. Následne poisťná zmluva, ako aj poisťné podmienky jej boli zaslané zo strany odporcu poštou a začala platiť aj jednotlivé poisťné čiastky, potom neskôr som sa dostala do finančnej tiesne, tak oslovila finančnú poradkyňu, s ktorou dojednávala predmetnú poisťnú zmluvu a poprosila ju, či by nemohli predmetnú poisťnú zmluvu zrušiť, teda došlo k výpovedi zmluvy a odporca ju potom písomne informoval o vypovedaní danej zmluvy a už žiadne iné písomnosti jej odporca po vypovedaní tejto zmluvy nedoručoval, a ani nemá vedomosť o žiadnej dlžnej čiastke, ktorú by prípadne mala odporcovi uhradiť, o tomto ju vôbec neinformoval. Keďže písomnou výpoveďou mala potvrdenú výpoveď zmluvy, tak tento vzťah považovala za ukončený. Následne bola prekvapená, keď jej prišli písomnosti z rozhodcovského

súdu, poradila sa s finančnou poradkyňou a následne podala žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku.

Podľa kópie Návrhu na uzatvorenie poisťnej zmluvy odporca predložil navrhovateľke návrh na uzatvorenie poisťnej zmluvy, ktorá bola uzatvorená dňa 30.01.2008. Prvé poisťné 400,-Sk bolo zaplatené pri podpise zmluvy. Podľa Vyhlásenia na strane 2 zmluvy osoby, ktorá poisťnú zmluvu uzatvorila, táto vyhlasuje, že bola oboznámená so Všeobecnými poisťnými podmienkami pre životné poistenie odporcu, ktoré sú súčasťou tejto poisťnej zmluvy. Podľa osobitných zmluvných dojednaní č. 01/2007 k poisťnej zmluve č. 4459800007 bod 2, poisťník (poistený) a poisťovňa týmto vyjadrujú obaja spoločne a každý zároveň svojím podpisom samostatne svoju vôľu v prípade vzniku akéhokoľvek sporu medzi zmluvnými stranami, že sa namiesto súdneho konania z dôvodu účelnosti, praktickosti a rýchlosti podrobia rozhodcovskému konaniu v zmysle XV. časti týchto VPP. Toto ustanovenie chápu zmluvné strany ako rozhodcovskú doložku.

Podľa XV. časti týchto podmienok - rozhodcovské konanie, bod 1., poisťovňa a poisťník sa dohodli, že všetky vzájomné spory a vzájomné nároky z poistenia sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní pred rozhodcovským súdom. Rozhodcovské konanie sa zásadne riadi zákonom č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov s výlukami a odchýlnou úpravou vykonanou týmto článkom, štatútom rozhodcovského súdu a jeho rokovacím poriadkom. Podľa bodu 2. tejto časti, pokiaľ poisťovňa nepoverí osobitnú právnickú osobu zriadením alebo výberom špecializovaného stáleho rozhodcovského súdu, resp. nezriadi stály rozhodcovský súd, bude rozhodcovský súd vytvorený podľa potreby od prípadu k prípadu tromi fyzickými osobami poverenými na výkon rozhodcu zo strany poisťovne. Svoj výslovný, bezvýhradný a neodvolateľný súhlas s týmto vyjadruje poisťník podpisom týchto všeobecných poisťných podmienok. Podľa bodu 7a VPP, s uzavretím poisťnej zmluvy je pri jej vzniku spojený osobitný provízny náklad v podobe úhrady odmeny za sprostredkovanie poisťnej zmluvy medzi poisťovňou a poisťníkom, ktorý uhrádza poisťovňa. Podpisom poisťnej zmluvy vzniká poisťovní osobitná pohľadávka voči poisťníkovi vo výške vyplatenej províznej odmeny za sprostredkovanie príslušnej poisťnej zmluvy, ktorý sa vysporiada pri ukončení poisťného vzťahu zápočtom voči odkupnej hodnote, ak je vytvorená, alebo poisťnému plneniu. Ak odkupná hodnota pri ukončení poisťného vzťahu vytvorená nebola, pohľadávka sa stáva splatnou dňom ukončenia poisťného vzťahu a poisťovňa je oprávnená voči poisťníkovi ju uplatniť podľa zásad dohodnutých v týchto všeobecných poisťných podmienkach pred rozhodcovským súdom.

Podľa kópie Oznámenia o zániku poistenia zo dňa 12.03.2008, odporca oznamuje navrhovateľke, že dňa 13.03.2008 im bola doručená žiadosť o zrušenie poisťnej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX, ktorá bola uzatvorená dňa 30.01.2008 medzi navrhovateľkou a odporcom. Odporca navrhovateľke oznámil, že na základe tejto žiadosti dôjde dňa 22.03.2008 k zániku poistenia. Konečný stav finančného plnenia poisťnej zmluvy ku dňu zániku poistenia je nedoplatok 280,-Sk, ktoré má byť uhradené do 7 dní.

Podľa Návrhu na začatie konania o zaplatenie 49,13 Eur a návrh na splátkový kalendár zo dňa 02.01.2012 adresovaným odporcom navrhovateľke, podľa časti XVII. ods. 7a všeobecných poisťných podmienok, vzniká podpisom poisťnej zmluvy odporcovi osobitná pohľadávka voči navrhovateľke, ktorá zodpovedá nákladom poisťovne vynaloženým na uzatvorenie poistenia. Voči navrhovateľke vznikla v sume 49,13 Eur. Dlhú sumu navrhovateľka dodnes neuhradila a nedošlo ani k jej zápočtu. Odporca navrhol, aby rozhodcovský súd postupoval skráteným konaním a vydal rozhodcovský rozsudok na sumu 49,13 Eur istiny a 276,- Eur trov konania pozostávajúcich z poplatku za konanie, paušálu na správne náklady a paušálnej odmeny za právne zastúpenie, to všetko do piatich dní od doručenia tohto rozhodcovského rozsudku.

Podľa kópie Upovedomenia o začatí konania pred rozhodcovským súdom zo dňa 09.01.2012, navrhovateľka bola upovedomená o začatí konania pred rozhodcovským súdom.

Podľa kópie Rozhodcovského rozsudku zo dňa 19.01.2012 sp. zn. 3C/1450/2012, rozhodcovský súd uložil navrhovateľke ako žalovanej, aby do piatich dní od doručenia tohto rozhodcovského rozsudku zaplatila odporcovi ako žalobcovi peňažnú sumu vo výške 49,13 Eur a trovy rozhodcovského konania vo výške 276,-Eur, alebo aby v tej istej lehote podala odpor na súde, ktorý tento rozhodcovský rozsudok vydal. V odôvodnení je uvedené, že podmienkou prihladania na odpor je zaplatenie poplatku za podanie odporu vo výške 72,Eur.

Podľa kópie uznesenia Najvyššieho súdu SR č. k. 6 Cdo 1/2012 zo dňa 21.03.2012, dovolanie odporcu v tomto konaní ako navrhovateľa v uvedenom konaní bolo odmietnuté, pričom v konaní šlo o zamietnutie žiadosti súdneho exekútora o vykonanie exekúcie na základe rozhodcovského rozsudku vydaného v obdobnom konaní ako bolo konanie voči navrhovateľke. Dovolací súd konštatoval, že dovolanie v tomto konaní nebolo prípustné, avšak uviedol, že sa musel zaoberať otázkou, či k odňatiu možnosti konať pred súdom odporcovi nedošlo samotným rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o vydanie poverenia, nakoľko jeho dôsledkom je zastavenie exekučného konania, teda nesprávne rozhodnutie o zamietnutí žiadosti by malo za následok odopretie možnosti výkonu vykonateľného rozhodnutia, čím by došlo k odmietnutiu spravodlivosti. Podľa názoru súdu však exekučný i odvolací súd posúdili podmienky pre zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia správne. Exekučný súd má oprávnenie skúmať, či exekučný titul je alebo nie je podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v súlade so zákonom. Rozhodcovský rozsudok vydaný v spotrebiteľskej veci je ako exekučný titul v rozpore so zákonom, ak rozhodcovská zmluva (či už uzavretá vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky), na ktorej sa zakladá právomoc rozhodcovského súdu, nebola vôbec uzatvorená, alebo bola uzatvorená neplatne. Nedostatok právomoci rozhodcovského súdu má v exekučnom konaní za následok materiálnu nevykonateľnosť rozhodcovského rozsudku. Princíp „vigilantibus iura scripta sunt“ (právo patrí bdelym) v spotrebiteľských veciach v konkrétnych súvislostiach ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa. V preskúmvanej veci súdy v exekučnom konaní konštatovali neprijateľnosť a tým aj neplatnosť rozhodcovskej doložky z dôvodu, že nebola individuálne dojednaná a že spôsobovala nevyváženosť v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech povinnej. Listiny predložené oprávnenou takýto záver umožňovali. Z poisťnej zmluvy vyplýva, že rozhodcovská doložka bola medzi zmluvnými stranami dohodnutá už podpisom zmluvy, keďže sa v nej výslovne uvádzalo, že jej súčasťou sú (ako predtlačení formulár) Všeobecné poisťné podmienky pre životné poistenie, a teda aj rozhodcovská doložka obsiahnutá v XV. časti týchto podmienok. Na tomto fakte nič nemení ani skutočnosť, že v deň podpisu zmluvy podpísali zmluvné strany (ako pokračovanie predtlačeneho formulára poisťných podmienok) aj osobitné zmluvné dojednania odkazujúce na tú istú rozhodcovskú doložku, teda doložku uvedenú v poisťných podmienkach. Dovolací súd sa stotožnil aj s dôvodmi nevyváženosti rozhodcovskej doložky, ktorú uviedli v konaní nižšie súdy. Správnym rozhodnutím o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia preto oprávnenej (odporcovi v predmetnom konaní) neodňali možnosť konať pred súdom. K rovnakým záverom dospel aj v konaní sp. zn. 6 Cdo 3/2013.

Podľa Dodatku č. 2 k Všeobecným poisťným podmienkam z 21.05.2007, bod. 7, XVII. časť VPP sa dopĺňa o ods. 11b, ktorý znie: Pokiaľ poisťník uzavrel poisťnú zmluvu po 21.5.2007 a pokiaľ k právnomu režimu podľa XV. časti týchto VPP podpisom VPP a zároveň podpisom bodu 2. osobitných zmluvných dojednaní pristúpil, má právo XV. časť týchto VPP odmietnuť v lehote 30 dní od vydania dodatku č. 2 k VPP.

Podľa predloženého prekladu uznesenia Súdneho dvora vo veci C-342/13, príslušnému vnútroštátnemu súdu prináleží určiť, či doložka obsiahnutá v zmluve o hypotekárnom úvere uzatvorenej medzi bankou a spotrebiteľom, ktorá priznáva výlučnú právomoc na rozhodovanie všetkých sporov týkajúcich sa predmetnej zmluvy stálemu rozhodcovskému súdu, ktorého rozhodnutia nemožno napadnúť opravnými prostriedkami podľa vnútroštátneho práva - má byť s ohľadom na všetky okolnosti uzatvorenia predmetnej zmluvy považovaná na nekalú v zmysle daných ustanovení.

Podľa § 40 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. v znení ku 31.12.2014 - Dôvody na podanie žaloby, účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku, len ak

- a) rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, ktorá nemôže byť predmetom rozhodcovského konania (§ 1 ods. 3),
- b) rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, o ktorej už predtým právoplatne rozhodol súd alebo sa onej právoplatne rozhodlo v inom rozhodcovskom konaní,
- c) jeden z účastníkov rozhodcovského konania popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy,
- d) sa rozhodlo o veci, na ktorú sa rozhodcovská zmluva nevzťahovala, a účastník rozhodcovského konania túto okolnosť v rozhodcovskom konaní namieta,

- e) účastník rozhodcovského konania, ktorý musí byť zastúpený zákonným zástupcom, nebol takto zastúpený alebo v mene účastníka rozhodcovského konania vystupovala osoba, ktorá nebola na to splnomocnená a jej úkony neboli ani dodatočne schválené,
- f) sa na vydaní rozhodcovského rozsudku zúčastnil rozhodca, ktorý bol rozhodnutím podľa § 9 vylúčený pre predpojatosť alebo ktorého vylúčenie účastník rozhodcovského konania pred vydaním rozhodcovského rozsudku nie zo svojej viny nemohol dosiahnuť,
- g) bola porušená zásada rovnosti účastníkov rozhodcovského konania (§ 17),
- h) sú dôvody, pre ktoré možno žiadať o obnovu konania podľa osobitného zákona, alebo
- i) bol rozhodcovský rozsudok ovplyvnený trestným činom rozhodcu, účastníkov konania alebo znalca, za ktorý bol právoplatne odsúdený,
- j) pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa.

Podľa ods. 2 cit. ust., ak podá účastník rozhodcovského konania žalobu na príslušnom súde, napadnutý rozhodcovský rozsudok zostáva právoplatný. Súd, ktorý rozhoduje o žalobe, môže na návrh účastníka vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku odložiť.

Podľa § 41 ods. 1 cit. zákona - lehota na podanie žaloby, žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku možno podať v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku účastníkovi rozhodcovského konania, ktorý podáva žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Ak účastník rozhodcovského konania požiadal o opravu rozhodcovského rozsudku podľa § 36, lehota začína plynúť od doručenia rozhodnutia o oprave rozhodcovského rozsudku.

Podľa § 43 ods. 1 cit. zákona - postup po zrušení rozhodcovského rozsudku, ak súd zruší rozhodcovský rozsudok z dôvodov podľa § 40 písm. a) a c), pokračuje v konaní vo veci v rozsahu uvedenom v žalobe alebo v rozsahu uvedenom vo vzájomnej žalobe.

Podľa ods. 2 cit. ust., ak súd zruší rozhodcovský rozsudok z iného dôvodu, ako je uvedený v odseku 1, rozhodcovská zmluva zostáva v platnosti. Rozhodcovia zúčastnení na zrušenom rozhodcovskom rozsudku sú z nového prerokovania a rozhodnutia veci vylúčení. Ak sa účastníci konania nedohodnú inak, budú noví rozhodcovia ustanovení podľa § 8.

Podľa článku 3 bod 1 smernice Rady 93/13/EHS, zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dojednaná, sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.

Podľa bodu 2. cit článku, podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou.

Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Z. z. v znení do 31.10.2008, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa ods. 2 cit. ust., ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa ods. 3 cit. ust., dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ods. 4 cit. ust., spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 cit. ust., spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa ods. 2 cit. ust., za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa ods. 3 cit. ust., ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa ods. 4 cit. ust., za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

- a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,
- b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,
- c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,
- d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,
- e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,
- f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,
- g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,
- h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,
- i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,
- j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia,
- k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku,
- l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosť niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,
- m) v prípade čiastočného alebo úplného nespĺnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči predávajúcemu vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči predávajúcemu,
- n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predĺži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu predĺžením platnosti zmluvy,
- o) ktoré oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba predávajúcemu,
- p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme,
- r) vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Podľa ods. 5 cit. ust., neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Súd posúdil návrh navrhovateľky na zrušenie rozhodcovského rozsudku a dospel k nasledovným záverom: Navrhovateľka žiadala súd o zrušenie rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice, so sídlom Alžbetina 41, Košice, sp. zn. 3C/2602/2012 zo dňa 19.01.2012 podľa § 40 ods. 1 písm. c) a písm. j/ zákona č. 244/2002 Z. z., nakoľko podľa jej názoru boli porušené jej práva ako spotrebiteľky a namietala neplatnosť rozhodcovskej doložky, ktorá podľa nej nebola individuálne dojednaná a spôsobila nevyváženosť v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech povinnej.

Predovšetkým súd konštatoval, že žaloba na zrušenie rozhodcovského rozsudku bola podaná v zákonnej lehote 30 dní od jeho doručenia účastníkovi konania, ktorý rozsudok napadol (dňa 10.07.2013, pričom návrh na zrušenie rozhodcovského rozsudku bol podaný na súd dňa 30.07.2013). Jedným z dôvodov možnosti domáhať sa úspešne zrušenia rozhodcovského rozsudku je teda, že jeden z účastníkov rozhodcovského konania popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy, § 40 ods. 1 pís. c/ zákona č.

244/2002 Z. z. Platnosť rozhodcovskej zmluvy bola napadnutá z dôvodov podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka z toho dôvodu, že ako neprijateľná zmluvná podmienka je neplatná. Súd teda skúmal, či rozhodcovská zmluva/doložka v tomto konkrétnom prípade je resp. obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, pre ktoré by bola neplatná. Súd mal za preukázané, že navrhovateľka ako poisťník a zároveň poistená a odporca uzatvorili dňa 30.01.2008 poisťnú zmluvu č. XXXXXXXXXX. Navrhovateľka tu vystupuje ako spotrebiteľka a odporca ako dodávateľ v zmysle § 52 ods. 3 a 4 a nasl. Občianskeho zákonníka, nakoľko nebolo preukázané, že by navrhovateľka konala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a naopak odporca konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Podpis navrhovateľky ako osoby uzatvárajúcej zmluvu je na liste 2 zmluvy, pričom nad jej podpisom je uvedené vyhlásenie osoby, ktorá poisťnú zmluvu uzatvorila, že návrh na uzatvorenie poisťnej zmluvy prijíma, vyhlasuje, že bola oboznámená so Všeobecnými poisťnými podmienkami odporcu, ktoré sú súčasťou tejto poisťnej zmluvy. Všeobecné poisťné podmienky obsahujú XV. časť - Rozhodcovské konanie, kde v bode 1 je uvedené, že poisťovňa a poisťník sa dohodli, že všetky vzájomné spory a sporné nároky z poistenia sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní pred rozhodcovským súdom. Rozhodcovské konanie sa zásadne riadi zákonom č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní s výlukami a odchylnou právnou úpravou vykonanou týmto článkom, štatútom rozhodcovského súdu a jeho rokovacím poriadkom. Z uvedeného mal súd za preukázané, že rozhodcovská doložka bola uzatvorená už podpisom na liste 2 zmluvy, nakoľko podľa tejto zmluvy sú VPP jej súčasťou, hoci sú radené až za zmluvou a obsahujú aj informatívny podpis navrhovateľky o tom, že prevzala jeden rovnopis zmluvy a týchto VPP. Ďalej, na poslednom liste VPP sú uvedené tzv. Osobitné zmluvné dojednania č 01/2007, kde je uvedené, že zmluvné stravy sa z dôvodu účelnosti, praktickosti a rýchlosti podrobia rozhodcovskému konaniu v zmysle XV. časti týchto VPP. Toto ustanovenie chápu zmluvné strany ako rozhodcovskú doložku. Súd mal za to, že ak samotné osobitné zmluvné dojednanie hovorí, že strany sa podrobia VX. časti „týchto VPP“, pričom toto dojednanie je radené na rovnakej strane, nemožno hovoriť o tom, že by tieto osobitné dojednania neboli súčasťou VPP, hoci sú opatrené osobitným podpisom. Na posúdenie zmluvnej podmienky - rozhodcovskej doložky je potrebné skúmať nasledovné podmienky podľa § 53 Občianskeho zákonníka: 1. spôsobenie značnej nerovnováhy v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (neprijateľnosť) 2. neexistencia individuálnosti dojednania, pričom podľa ods. 2 cit. ust., za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah, a podľa ods. 3 cit. ust., ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Súd mal za to, že prvá podmienka zákona bola splnená, a to nasledovným spôsobom: V dôsledku uplatnenia tejto rozhodcovskej doložky si odporca uplatnil podľa bodu 7a VPP úhradu osobitného provízneho nákladu vo výške 49,13 Eur na rozhodcovskom súde.

Už toto ustanovenie VPP možno považovať za neprijateľné - spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, lebo spôsobuje ten stav, že v prípade skončenia poisťnej zmluvy je spotrebiteľ sankcionovaný dodatočným nahradením zaplatenia províznej odmeny poisťovni, ktorá, ak sa nezapočítala z odkupnej hodnoty alebo z poisťného plnenia, je priamo uplatňovaná odporcom na rozhodcovskom súde bez akéhokoľvek upozornenia spotrebiteľa alebo výzvy na zaplatenie, čo je v hrubom rozpore so zásadou hospodárnosti riešenia sporov a pohľadávok medzi zmluvnými stranami. Toto ustanovenie ako neprijateľná podmienka je na základe rozhodcovskej doložky uplatnené na rozhodcovskom súde, ktorý koná síce na základe zákona č. 244/2002 Z. z., ktorý zákon však stanovuje len všeobecný rámec na konanie rozhodcovských súdov, ktorých konanie prebieha predovšetkým na základe ich štatútu a rokovacieho poriadku, s ktorými navrhovateľka ako spotrebiteľka pri podpise zmluvy nebola zo strany odporcu, resp. sprostredkovateľa poistenia oboznámená. Uvedená rozhodcovská doložka teda mala ten dopad, že spôsobila značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, nakoľko jej uplatnením rozhodcovský súd priznal v skrátanom konaní, bez toho, aby sa oboznámil s tým, či sa odporca vôbec pokúsil s navrhovateľkou kontaktovať ohľadom zaplatenia tejto pohľadávky, pričom odporcovi priznal okrem pohľadávky 49,13 Eur aj náhradu trov konania vo výške 276,-Eur, ktoré niekoľkonásobne prevyšujú hodnotu uplatnenej pohľadávky, pričom na civilnom súde by mu náhrada takýchto trov bez preukázania toho, že sa pokúsil uplatnenú pohľadávku žiadať od navrhovateľky pred začatím konania, priznaná nebola. Nehovoriac o tom, že po ukončení zmluvného vzťahu bola odporcom písomne informovaná o tom, že voči nej eviduje nedoplatok 280,-Sk, ktorý navrhovateľka aj uhradila dňa 03.06.2008 vkladom v hotovosti na účet odporcu. Rozhodcovský súd rozhodol v skrátanom konaní, pričom navrhovateľka mala po doručení rozsudku 5 dní na podanie odporu so súčasným zaplatením poplatku za odpor vo

výške 72 Eur, čo prevyšuje skoro dvojnásobne priznanú istinu (v civilnom konaní by bol poplatok 16,50 Eur a nebol by podmienkou platnosti podaného odporu). Všetky uvedené skutočnosti boli následkom rozhodcovskej doložky, ktorá teda spôsobila uplatnenie takých neprijateľných podmienok uvedených v zmluve a takých podzákonných, resp. vnútorných noriem rozhodcovského súdu, že spôsobila značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Práve tu sa uplatňuje eurokonformný výklad smernice 93/13/EHS, čo sa týka účinkov a dôsledkov vnútroštátneho práva. Súd preto nemusel skúmať príkladmo uvedené neprijateľné zmluvné podmienky uvedené v § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, kde je pod pís. r) uvedené, že zmluvnou podmienkou je napríklad taká, ktorá vyžaduje v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Ide o výlučnú rozhodcovskú doložku v spotrebiteľskom práve. Túto formuláciu napáda odporca pre nesprávny preklad do slovenského jazyka, a síce že v zákone bol zo smernice vynechaný dovetok, „neupraveným právnymi predpismi“ a v preklade bol nesprávne umiestnený takto „aby riešil spory neupravené právnymi normami výhradne arbitrážou“. K tomuto súd uvádza, že je vecou každého štátu, akým spôsobom prenesie do vnútroštátneho práva smernice EU, rozhodujúci je ich účinok. Ak teda zákonodarca pri prenose zmyslu a účinku smernice do vnútroštátneho práva sprísnil zmluvné podmienky v spotrebiteľskom práve, súd má za to, že konal len v prospech spotrebiteľa a súd je takýmto zákonom vyhláseným v zbierke zákonov viazaný. Avšak aj v prípade, ak by došlo k chybe v prenose do vnútroštátneho práva, možno polemizovať s tým, že konanie upravené zákonom len rámcovo, spravujúce sa predovšetkým štatútom a rokovacím poriadkom arbitrážneho súdu, ktoré sú síce k dispozícii na webovej stránke tohto súdu, ale ktoré neboli verejne vyhlásené a teda u nich neplatí nevyvrátiteľná domnienka ich znalosti, a s ktorými nebola navrhovateľka oboznámená pri podpise zmluvy, má charakter konania spravujúceho sa právnymi predpismi.

Na námietku odporcu, že rozhodcovská doložka bola individuálne dojednaná a teda sa uplatní ods. 2 § 53 Občianskeho zákonníka, keď netreba skúmať značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach, súd uvádza, že na konci v časti XVII - záverečné ustanovenia, bod 12 je uvedené, že poisťník svojím podpisom potvrdzuje prevzatie jedného rovnopisu poistnej zmluvy a týchto VPP. Na tej istej strane je ako predtlač uvedené - Osobitné zmluvné dojednania č. 01/2007, kde sa v bode 2 uvádza, že zmluvné strany sa v súlade s čl. 9 ods. 1, prvá veta II. časti VPP dohodli, že poisťník(poistený) a poisťovňa týmto vyjadrujú obaja spoločne a každý zároveň svojím podpisom samostatne svoju vôľu v prípade vzniku akéhokoľvek sporu medzi zmluvnými stranami, že sa namiesto súdneho konania z dôvodu účelnosti, praktickosti a rýchlosti podrobia rozhodcovskému konaniu v zmysle XV. časti týchto VPP. Toto ustanovenie chápu zmluvné strany ako rozhodcovskú doložku. Pod uvedenými dojednania je podpis navrhovateľky i osoby sprostredkujúcej poistenie pre odporcu, miesto a dátum podpisu. Z uvedeného mal súd za preukázané, že rozhodcovská doložka bola aj obsahom zmluvy, ak by aj navrhovateľka nepodpísala Osobitné zmluvné dojednania č. 1/2007, nakoľko na liste 2 zmluvy je jasne uvedené vyhlásenie osoby, ktorá poistnú zmluvu uzatvorila, že návrh na uzatvorenie poistnej zmluvy prijíma, vyhlasuje, že bola oboznámená so Všeobecnými poistnými podmienkami odporcu, ktoré sú súčasťou tejto poistnej zmluvy.

Ak by odporca právomoc rozhodcovského súdu opieral o osobitné zmluvné dojednania, ktoré sú opatrené osobitným podpisom, k tomuto súd uvádza, že nakoľko boli uvedené na strane spoločne s inými časťami VPP a boli vyhotovené ako predtlač, evidentne navrhovateľka nemohla zasahovať do ich obsahu, ide o situáciu podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, kedy sa táto zmluvná podmienka nepovažuje za individuálne dojednanú, pričom na neuplatní ani ods. 3 cit. ust., že by odporca preukázal, že by bola táto zmluvná podmienka individuálne dojednaná, ba práve naopak, podľa výpovede navrhovateľky na súde dňa 24.06.2016 táto o tomto so sprostredkovateľkou poistenia pred uzatvorením zmluvy vôbec nerokovala.

Odporca vo vyjadrení predložil súdu Dodatok č. 2 k Všeobecným poistným podmienkam, v ktorých je uvedené, že bolo možné odstúpiť od tejto doložky do 30 dní, čo podľa neho má dôsledky na posúdenie tejto rozhodcovskej doložky ako individuálne dojednanej. Tento však bol vydaný dňa 15.12.2008, pričom navrhovateľka zmluvu uzatvorila dňa 30.01.2008 a od tejto odstúpila dňa 13.03.2009, t. j. na tento zmluvný vzťah sa už nevzťahoval.

Navrhovateľka požiadala súčasne o odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodcovského rozsudku, a keďže súd považoval jej návrh na zrušenie rozhodcovského rozsudku za opodstatnený a tento v celom rozsahu zrušil, na doplnenie ochrany zároveň vyhovel aj tomuto návrhu a vykonateľnosť zrušovaného

rozhodcovského rozsudku odložil do právoplatnosti rozhodnutia o tejto veci (zrušenia rozhodcovského rozsudku).

Pokiaľ odporca poukazoval na ustanovenie § 243d ods. 1 Exekučného poriadku, ustanovenie § 243d ods. 1 EP malo za cieľ, aby rozhodcovské rozsudky, ktoré neboli „dané na výkon“ nezaťažovali exekučné súdy a prestali účastníkov konania zaväzovať. Teda účinkom zákonného ustanovenia je prelomenie materiálnej právoplatnosti, ale nie zrušenie rozhodcovského rozsudku. Prelomenie materiálnej (nie formálnej) právoplatnosti rozhodcovského rozsudku má za následok, že je možné vo veci konať a rozhodnúť. Týmto ustanovením sa rozhodcovský rozsudok ex lege nezrušuje a zákon výslovne neustanovoval, že napadnúť možno len právoplatný rozsudok - v prípade zákona č.355/2014 Z.z. možno napadnúť dokonca rozsudok neprávoplatný.

Ďalej súd poukazuje na skutočnosť, že exekučné konanie je začaté dňom doručenia návrhu na výkon exekúcie súdnemu exekútorovi (§ 36 ods. 2 EP), súdu je známe z jeho úradnej činnosti, že v niektorých prípadoch je žiadosť o udelenie poverenia zaslaná súdu aj po uplynutí niekoľkých mesiacov od doručenia návrhu súdnemu exekútorovi. Aj keď lehota na podanie návrhov na vykonanie exekúcie bola stanovená do 3 mesiacov od účinnosti zákona, t.j. 31.3.2015, nie všetky žiadosti súdnych exekútorov o udelenie poverenia už musia byť aj doručené súdu (aj vzhľadom na množstvo takto podaných návrhov na podklade rozhodcovských rozsudkov, ktorých výkon ešte nebol navrhnutý). Ak by teda súd návrh na zrušenie rozhodcovského rozsudku zamietol a odporca by podal návrh na vykonanie exekúcie, navrhovateľka by sa dostala do situácie, kedy by už nemohla podať žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Samozrejme, by sa navrhovateľka ako povinná v exekučnom konaní mohla brániť námietkami, resp. inými prostriedkami upravenými v Exekučnom poriadku, čo by však znamenalo znova nastolenie „spor“, ktorý sa rieši už v tomto konaní. Teda dôvodom je aj právna istota účastníkov konania. Vyriešenie sporu zrušením rozhodcovských rozsudkov z dôvodu neprijateľnosti rozhodcovskej doložky, nie je konečným rozhodnutím, keďže súd musí zo zákona pokračovať v konaní v rozsahu žalôb podaných na rozhodcovský súd, v ktorých bude rozhodnuté, či odporca má voči navrhovateľke pohľadávky alebo nie.

Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že rozhodcovská doložka v zmluve ako neprijateľná zmluvná podmienka bola neplatná (§ 53 ods. 5 OZ) a teda nebola daná právomoc rozhodcovského súdu vo veci rozhodnúť. Preto súd návrhu vyhovel.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p, účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Nakoľko súd návrhu vyhovel, súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. uložil odporcovi, aby nahradil trovy konania navrhovateľke, ktorá si uplatnila náhradu trov konania prostredníctvom právneho zástupcu vo výške 559,78 Eur, a to trovy právneho zastúpenia podľa vyhl. č. 655/2004 Z. z. a to trovy právneho zastúpenia podľa vyhl. č. 655/2004 Z. z. JUDr. Kožiakovej v sume 135,76 Eur - 2 úkony á 60,07 Eur podľa § 11 ods. 1 pís. b/ cit. vyhl. (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie návrhu na začatie konania 29.07.2013), režijný paušál podľa § 16 ods. 3 cit. vyhl. 2 x 7,81 €, spolu 135,76 Eur, ďalej JUDr. Mochackej - 05.05.2014 prevzatie a príprava zastúpenia 61,87 Eur, vyjadrenie k návrhu na prerušenie konania 16.06.2014 30,94 Eur, vyjadrenie k odvolaniu odporcu o zamietnutí návrhu na prerušenie konania dňa 27.10.2014 á 30,94 Eur, r. 2015 - vyjadrenie k odvolaniu odporcu o pripustení vedľajšieho účastníka do konania dňa 20.10.2015 á 32,27 Eur, vyjadrenie k návrhu dňa 17.05.2016 á 66,-Eur, zastúpenie na pojednávaní dňa 24.06.2016 á 66,-Eur, strata času 4 x 13,98 Eur, cestovné náhrady podľa zákona č. 283/2002 Z. z. na trase Lučenec - Zvolen a späť 2 x 56 km, spotreba 6 l/100 km, cena PHM 1,284 E/l, spolu [0,183 + (6 x 1,284)/100] x 112 = 29,13 Eur, režijný paušál 3 x 8,04 Eur + 1 x 8,39 Eur, 2 x 8,58 Eur, spolu 424,02 Eur. Súd priznal navrhovateľke trovy právneho zastúpenia nasledovne: JUDr. Kožiakovej v sume 135,76 Eur - 2 úkony á 60,07 Eur podľa § 11 ods. 1 pís. b/ cit. vyhl. (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie návrhu na začatie konania 29.07.2013), režijný paušál podľa § 16 ods. 3 cit. vyhl. 2 x 7,81 €, spolu 135,76 Eur, ďalej JUDr. Mochackej - 05.05.2014 prevzatie a príprava zastúpenia 61,87 Eur, vyjadrenie k návrhu na prerušenie konania 16.06.2014 30,94 Eur, vyjadrenie k odvolaniu odporcu o zamietnutí návrhu na prerušenie konania dňa 27.10.2014 á 30,94 Eur, r. 2015 - vyjadrenie k odvolaniu odporcu o pripustení vedľajšieho účastníka do konania dňa 20.10.2015 á 32,27 Eur, vyjadrenie k návrhu dňa 17.05.2016 á 66,-Eur, zastúpenie na pojednávaní dňa 24.06.2016 á 66,-Eur, strata času 4 x 13,98 Eur, cestovné náhrady podľa zákona č. 283/2002 Z. z. na trase Lučenec - Zvolen a späť 2 x 56 km, spotreba 6 l/100 km, cena PHM 1,284 E/l, spolu [0,183 + (6 x 1,284)/100] x 112 = 29,13 Eur, režijný paušál 3 x 8,04 Eur + 1 x 8,39 Eur, 2 x 8,58 Eur, spolu 424,02 Eur. Spolu navrhovateľke priznal k náhrade sumu 559,78 Eur.

Nakoľko súd návrhu navrhovateľky vyhovel, vzniklo podľa § 142 ods. 1 O.s.p. právo na náhradu trov konania aj vedľajšiemu účastníkovi na strane navrhovateľa. Nakoľko však tento nebol právne zastúpený a súd nijaké trovy konania, ktoré by v konaní vynaložil, nezistil, súd mu náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v 3 vyhotoveniach (§ 204 ods. 1, prvá veta O. s. p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O. s. p.). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3 O. s. p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O. s. p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p., t. j.

1) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov

2) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania

3) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený

4) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie

5) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný

6) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom

7) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát

8) súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O. s. p.), t. j.

1) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,

2) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,

3) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 O. s. p.,

4) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O. s. p.).